

RUSYA FEDERAL MECLİSİ FEDERASYON KONSEYİ GENEL KURULUNA HİTAP

Prof. Dr. NUMAN KURTULMUŞ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI

25 EYLÜL 2024 / MOSKOVA

Rusya Federal Meclisi Konseyi Genel Kurulunu saygıyla ve içtenlikle selamlıyorum. Bugün burada, az evvel bir dönem daha Rusya Federasyon Konsey Başkanlığına seçilen Sayın **Valentina Matviyenko** Hanımefendi'ye de yeni görevinde başarılar diliyorum. Ayrıca seçildikten hemen birkaç dakika sonra bizim bu salonda bulunup bu tebriği yapmamızın fevkalade önemli bir tesadüf olduğunu ifade etmek isterim.

Türkiye'yle Rusya arasında özellikle son dönemlerde fevkalade ciddi, önemli ilişkiler gelişmektedir. **Türkiye** ve **Rusya** tarihsel olarak aynı bölgenin iki büyük tarihî mirasına sahip olan milletler olarak, aynı coğrafyada stratejik önemi haiz iki ülke olarak ve önümüzdeki dönem dünyanın birçok meselesinde zaman zaman farklılıklar yaşansa da ortak bakış açılarına sahip olan **iki stratejik ortak** olarak ilişkilerini fevkalade ciddi şekilde geliştirmektedirler.

Rusya Federal Meclisi Konseyi Genel Kurulunu saygıyla ve içtenlikle selamlıyorum. Bugün burada, az evvel bir dönem daha Rusya Federasyon Konsey Başkanlığına seçilen Sayın **Valentina Matviyenko** Hanımefendi'ye de yeni görevinde başarılar diliyorum. Ayrıca seçildikten hemen birkaç dakika sonra bizim bu salonda bulunup bu tebriği yapmamızın fevkalade önemli bir tesadüf olduğunu ifade etmek isterim.

Türkiye'yle Rusya arasında özellikle son dönemlerde fevkalade ciddi, önemli ilişkiler gelişmektedir. **Türkiye** ve **Rusya** tarihsel olarak aynı bölgenin iki büyük tarihî mirasına sahip olan milletler olarak, aynı coğrafyada stratejik önemi haiz iki ülke olarak ve önümüzdeki dönem dünyanın birçok meselesinde zaman zaman farklılıklar yaşansa da ortak bakış açılarına sahip olan **iki stratejik ortak** olarak ilişkilerini fevkalade ciddi şekilde geliştirmektedirler.

Bu ilişkilerin olumlu bir seyir izlemesinde iki ülkenin vizyoner liderleri Sayın **Recep Tayyip Erdoğan** ve Sayın **Vladimir Putin**'in dostane ilişkiler kurmasının, yakın çalışma konusundaki samimi arzularının da fevkalade büyük katkısı olduğunu ifade etmek isterim. Ayrıca bizim bu ziyaretimizin iki ülkenin parlamentoları arasında, parlamenter diplomasinin imkânlarının geliştirilmesi bakımından değerli katkı sunacağına da yürekten inanıyorum.

Değerli dostlar,

Dünyanın fevkalade büyük sıkıntılarla karşı karşıya kaldığı, yeniden oluşların yaşandığı, dünya sisteminin önemli değişimleri yaşadığı bir dönemden geçiyoruz. Her şeyden evvel bütün bu sorunların hepsine **“barış”, “güvenlik”, “istikrar” ve “kalkınma”** perspektifiyle çözümler üretmek mecburiyetindeyiz. Çünkü insanlık tarihi bize gösteriyor ki barış yoksa güvenlik yoktur, istikrar yoksa kalkınma yoktur. Türkiye olarak her zaman barışı, güvenliği, istikrarı ve kalkınmayı, uluslararası ilişkilerde önemli bir hedef olarak önümüze koymuş olan bir ülkeyiz.

Yaşadığımız dönem hiç şüphesiz tarihî bir gelişmeye şahitlik etmektedir. Nasıl Berlin Duvarı'nın yıkılmasıyla birlikte **“iki kutuplu dünya sistemi”** geride kalmış ve 1945-1990 arasında devam eden o soğuk savaş dönemi sona ermişse, Amerika Birleşik Devletleri'nin Afganistan'dan hızlı bir şekilde çekilmesiyle birlikte yeni bir dönem de başlamıştır. Bu dönemin en temel özelliği çok kutupluluktur. Türkiye olarak **“çok kutuplu yeni dünya”**nın kuruluşunda bölgesel ve küresel yeni güç denklemlerinin kurulmakta olduğunu, bu güç denklemlerinde barış ve istikrar ekseninde yeni yaklaşımların gerçekleştirilmesi gerektiğine inanan bir ülkeyiz.

Bu çerçevede Ekim 2024'te Kazan'da gerçekleştirilecek olan BRICS toplantısının da kurulmakta olan çok kutuplu yeni düzende önemli bir adım olduğunu görüyoruz.

Türkiye olarak, BRICS'in yeni bir barış perspektifine sahip olmak bakımından değerli bir enstrüman olduğunu düşünüyoruz. Bu çerçevede Türkiye'nin BRICS'e üyeliği, Türkiye'nin mevcut üyeliklerine bir alternatif, onların karşısında bir teşebbüs değil, tam tersine, Türkiye'nin dış politikadaki gücünü artıracak yeni bir enstrüman olarak telakki edilmektedir.

Bu çerçevede bölgemizdeki sorunlardan sadece ikisine işaret ederek özellikle **güvenlik** ve **istikrar** konusundaki fikirlerimizi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Uzunca bir süredir **Rusya-Ukrayna** arasındaki krizin artık sadece iki ülke arasında bir kriz değil, maalesef bölgesel ve küresel bir çatışma potansiyeli taşıyan önemli bir sorun hâline geldiğini görüyoruz.

Türkiye olarak başından itibaren bu meselenin barışçıl yollarla çözülebilmesi için her platformda inisiyatif almayı uygun gördük.

Sayın Cumhurbaşkanımız Erdoğan'ın Sayın Başkan Putin'le iş birliği içerisinde gerçekten bu süreçlerde önemli bir barış yaklaşımı içerisinde olduklarına şahit olduk.

Hepinizin bildiği gibi Dolmabahçe'de iki ülke neredeyse son imzaları atarak barışı gerçekleştirme noktasına gelmişti. Ancak bu krizin devam etmesinden medet umanlar, bu krizin devam etmesini kendi menfaatleri için uygun bulanlar bu savaşın bitirilmesini istemediler. Ümit ederiz ki en kısa zamanda yeniden bir barış masası kurulur.

Türkiye olarak her platformda dile getirdiğimiz bir konuyu burada da ifade etmek isterim. Rusya'nın içinde olmadığı hiçbir barış müzakeresinin sonuç alması mümkün değildir. Dolayısıyla, Rusya-Ukrayna krizinin taraflarından birisi olan Rusya'nın barış masasında oturması barışın sağlanabilmesi için önemli yaklaşımlardan birisi olacaktır.

Bir diğer konu ise hepimizi derinden sarsan ve **Türkiye-Rusya** olarak her iki ülkenin de hemen hemen ortak yaklaşımlara sahip olduğu, bir yıldır devam eden **Gazze'deki gelişmelerdir.**

Maalesef bütün insanlık büyük bir sınavla karşı karşıyadır. Bu süreçte başta ABD olmak üzere bazı Batı ülkelerinin İsrail'in saldırganlığına sonuna kadar destek verdiği ve uluslararası standartların hemen hepsinin ayaklar altına alındığı bu soykırım karşısında sessiz hatta teşvikkâr davrandıklarını biliyoruz, bu durum insanlık adına işlenmiş büyük bir suçtur.

Gazze'deki masum insanların kanlarının akmasına karşı çıkmak ve İsrail'in saldırgan hükümetini, saldırgan yaklaşımlarını durdurmak mecburiyetindeyiz. Çünkü nasıl Rusya-Ukrayna arasındaki kriz, gelişme ve yayılma potansiyeli taşıyorsa, Gazze'de İsrail'in sürdürdüğü katliam -sadece Gazze'de değil, Batı Şeria'da da sürdürüyor- artık taşınmaz hâle gelen bu insanlık suçları ve katliam politikası, ne yazık ki yayılma potansiyeliyle seyretmektedir.

En son Lübnan'da sivil insanlara karşı işlenen suçlar, insanlığın artık hayal bile edemeyeceği bir noktadadır. Bu siber suçlar İsrail'in suç defterini iyice kabartmış ve bardak artık taşmıştır.

Bir an evvel bütün ülkelerin Orta Doğu'da barışın sağlanabilmesi için, Birleşmiş Milletler kararlarını hiçe sayan, Uluslararası Adalet Divanının kararlarını tanımayan, "Ben uluslararası adaleti takmıyorum, tanımıyorum." diyen İsrail hükümetine artık "Dur" deme vakti gelmiştir.

Bu sadece Filistinlilerin meselesi değil, mazlumlardan yana olan, haktan yana olan, adaletten yana olan herkesin ortak sorumluluğudur. Bu çerçevede, Türkiye ve Rusya arasında Filistin meselesinin çözümünde de ortak yaklaşımlar olduğunu görmekten büyük memnuniyet duyuyorum.

Nitekim Filistin Devlet Başkanı Sayın Mahmut Abbas, 13 Ağustos'ta Rusya ziyaretinin hemen arkasında Türkiye'yi ziyaret etmiş ve 15 Ağustos'ta Türkiye Büyük Millet Meclisinde parlamenterlerimize hitap ederek Filistin davasını anlatmıştır.

Şunu çok açık ve net söylemek isterim: Güney Afrika Cumhuriyeti'nin Uluslararası Adalet Divanına başvurusuyla birlikte hem İsrail için hem Filistin davası için yeni bir dönem başlamıştır. **Bundan sonra İsrail için hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktır.**

İsrail hükümeti ve bu savaş suçlarının talimatını verenler, başta Netanyahu olmak üzere gerekli bütün cezaları alacak ve uluslararası mahkemelerde yargılanacaklardır.

Uluslararası Adalet Divanındaki davaya Türkiye olarak biz de müdahil olduk ve bunun sonuçlarını bekliyoruz. **“Netanyahu ve çetesi” işledikleri bu insanlık suçlarının hesabını mutlaka verecek ve insanlık adına bunun hesabı da sorulacaktır.**

Şimdi Filistin davası için bundan sonrasında uzun dönemli yeni bir mücadele başlıyor. Başkenti Kudüs olan, tam manasıyla egemen, özgür ve gerçekten egemenlik haklarını sonuna kadar kullanan bir **Filistin Devleti mutlaka ama mutlaka kurulacak ve insanlık tarafından tanınacaktır.** Aynı şekilde 1967 sınırlarındaki bu devletin içerisinde hâlen günbegün sürdürülen işgal sona erdirilecek ve işgalci unsurlar Filistin topraklarından sökülüp atılacaktır. Bu çerçevede bölgemizde yaşanan ve küresel potansiyeli olan bu sorunu çözmek için var gücümüzle hep birlikte çalışacağız.

Değerli Senatörler,

Türkiye ve Rusya arasında son zamanlarda gelişen çok yönlü ilişkileri sürdürmekte parlamentolarımıza da büyük sorumluluklar düşüyor. 100 milyar dolar olarak her iki ülke lideri tarafından belirlenen ikili ticaret hacmi -her ne kadar bazı tek taraflı yaptırımlar dolayısıyla istediğimiz şekilde seyretmiyor olsa da- yakın bir zamanda gerçekleşecektir.

Burada parantez açarak **Rusya'ya karşı uygulanan tek taraflı ve haksız yaptırımları da kabul etmediğimizi bir kere daha buradan ifade etmek istiyorum.** Biz de buraya gelirken bu yaptırımlardan nasibimizi aldık. Ankara'dan Moskova'ya 2,5 saatte gelmemiz gerekirken Karadeniz'i dolaşmak zorunda kaldık ve Kafkasya üzerinden Moskova'ya geldik. Yolculuğumuz 4 saati aşkın bir süre sürdü. Bu, Avrupa hava sahasının kapalı olması dolayısıyla, bizim de karşılaştığımız yaptırımlar dolayısıyla ödediğimiz bir bedeldi. Bunu doğru bulmadığımızı bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Ayrıca, tecrübeler göstermiştir ki tek taraflı yaptırımların hiçbirisi beklenen hedeflere asla ulaşamamıştır. Çünkü yaptırımların içeriği siyasi mahiyette olsa bile bedelini halklar ödemektedir ve bu yaptırımların sonunda da birtakım alternatiflerle buradan çıkış yollarının bulunduğu ortadadır. Rusya'nın da başta finans alanındaki yaptırımları olmak üzere bu yaptırımlara alternatif çözümler bulacağına inanıyoruz.

Değerli Senatörler,

Türkiye-Rusya arasındaki ilişkiler şüphesiz sadece ticaretle ilgili değildir. **Enerji** sektöründe, **millî savunma** alanında ve özellikle **turizm** alanındaki ilişkilerimiz de artarak devam edecektir. Bizlerin üzerine düşen, bu sorumluluklar içerisinde yolumuza devam etmek ve ilişkilerimizi arttırmaktır.

Son olarak şunu ifade etmek istiyorum: Dünyada bugün yaşadığımız bütün bu zorlu gelişmeler, bizim için barıştan, insaftan, insanlıktan, vicdandan yana olan geniş kitleler için önemli bir sorumluluğu ortaya koymaktadır. O da dünyada **yeni ve hakkaniyetli bir sistemin kurulması** için gayret sarf etmektir. Biz siyasetçilere, vicdan ve insaf sahibi siyasetçilere düşen, böyle bir sistemin kurulabilmesi için elimizden gelen güçle mücadele vermektir.

Bugün dünyadaki küresel sistem hiçbir kurum ve kuruluşuyla dünyayı taşıyamamaktadır. Biz istesek de bu sistem böyle devam edemez.

Başta Birleşmiş Milletler olmak üzere dünyadaki bütün uluslararası kurum ve kuruluşların yeniden dizayn edilmesi, çok kutuplu dünya sisteminin gereklerine uygun bir şekilde yeniden fonksiyonlarla donatılması dünya barışı için kaçınılmaz bir vazifedir. Bu vazifeyi hep beraber çalışarak yerine getirmek için gayretle mücadele edeceğiz.

Dünyanın sadece siyasette **küresel bir mimariye** ihtiyacı yoktur, aynı zamanda yeni bir **küresel finansal sisteme** ihtiyaç olduğu aşikârdır.

Bütün bu konularda, siyasi, sosyal ve ekonomik konularda iki dost, stratejik müttefik, komşu, tarihsel olarak benzerlikleri olan, hele hele toplum yapıları itibarıyla ciddi benzerlikleri olan, örneğin geleneksel değerlere ve aile değerlerine fevkalade önem atfeden **iki ülkenin parlamentoları** olarak bütün bu siyasi programlarda beraber çalışma becerisini geliştirmeli ve Türkiye-Rusya arasında ilişkileri daha da güçlendirerek bu coğrafyada barış, birlik, beraberlik ve gerçekten kalkınmanın temin edilmesine hep beraber gayret etmeliyiz.

Ben bir kez daha bana bu önemli fırsatı verdiğiniz için başta Federasyon Konsey Başkanı Sayın Matviyenko Hanımefendi olmak üzere, Rusya Federasyon Konseyinin değerli yöneticilerine ve siz değerli senatörlere yürekten teşekkür ediyorum.

Buraya geldiğimiz andan itibaren bize fevkalade içten ev sahipliği gösteren arkadaşlarımıza yürekten teşekkür ediyor; hepinizi heyetim, milletim adına sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Türkiye ve Rusya arasındaki ilişkilerin dostane bir şekilde ilelebet devam etmesini temenni ediyorum.